

Člověk se musí zocelit nejen proti ranám pukem, říká v rozhovoru pro Magazín 21 Jiří Králík

15.7.2022 - Soňa Ličková | Krajský úřad Zlínského kraje

Hejtman Radim Holíš předal na jaře ocenění vítězi ankety Osobnost roku 2021 ve Zlínském kraji významnému sportovci, který byl v roce 2010 uveden do Síně slávy českého hokeje. Je jím letošní sedmdesátník Jiří Králík, mistr světa z roku 1985, držitel stříbrné medaile ze ZOH 1984, nejlepší brankář mistrovství světa v letech 1982 a 1985, držitel Zlaté hokejky 1985. Vystudoval Vysoké učení technické v Brně -technologickou fakultu ve Zlíně, později také trenérství na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze. Od roku 1975 je ženatý a s manželkou mají dvě dcery. Červencové vydání krajského Magazínu 21 přináší rozhovor Heleny Mráčkové s touto hokejovou legendou. Když vzpomínáte na léta vaší sportovní kariéry, co se vám vybaví jako nejsilnější dojem?

Obrovská radost z titulu mistrů světa v roce 1985.

Co vás přivedlo k hokeji?

Jako kluk jsem rád četl. Bavila mě hlavně dobrodružná literatura. Maminka mě napomínala, že pořád ležím v knížkách, zatímco brácha běhá kolem domu, a ať jdu radši ven sportovat. To byl vlastně začátek. Bruslit jsem se naučil na zlínské přehradě. Ve čtvrti Lazy, kde jsme bydleli, nám v zimě tatínkové stříkali vodou hřiště. Na ledu mě to táhlo do branky. Můj starší bratr začal chodit do hokejového klubu – do žáků. Když jsem pak byl v létě na pionýrském táboře s kluky, kteří hráli hokej, vyzvěděl jsem od nich, kdy mají tréninky, a sám jsem se šel přihlásit. Celou brankářskou výzbroj jsem měl doma a na tréninky ráno v šest jsem si všechno tahal sám trolejbusem a pěšky. Výstroj jsme fasovali, bývala už ale hodně opotřebená. Když jsem dostal kožené betony, byly tak vymlácené, že jsme je museli doma rozpárat a vycpat, aby mě to přes ně tolik nebolelo. Jeden čas jsem stejně jako můj tatínek hrál za žáky současně hokej i fotbal, ale v patnácti jsem se rozhodl, že budu dělat jen hokej.

Dosáhl jste naplněné sportovní kariéry, slávy a uznání. Bylo těžké opustit toto výsluní?

Když je člověk „na výsluní“, zažívá tam i hodně nenávisti a zášti. Ne všichni vám přejí úspěch a v zákulisí je hodně negativních jevů. Je to jako když si kluci po vojně vybavují jen ty legrační věci. I ve sportu se vzpomíná na vítězství, ale souběžně s tím jdou zranění a ústrky, což je třeba vytěsnit. V dorostenecké kategorii jsem jako nejmladší zažíval šikanu od starších, kteří mě vyhazovali z branky. Jednou jsem se už sbalil a šel do kabiny s tím, že s hokejem končím. Přišli za mnou trenéři: „Jirko, ty to musíš vydržet!“ Tak jsem to vydržel a za rok jsem už dělal prvního brankáře. Člověk se musí zocelit – nejen proti těm ranám pukem, které tehdy opravdu hodně bolely, protože jsme neměli výstroj dnešních parametrů. Dostat střelu do obličeje hrozilo těžkým zraněním.

Bylo vám někdy do pláče?

To víte, že bylo. Ale cesta nahoru je pyramida a slabí jedinci odpadávají: buď z psychických, nebo zdravotních důvodů, případně kvůli nízké výkonnosti. Vývoj vrcholového sportovce je velmi tvrdá záležitost.

V čem je vrcholový hokej stejný a v čem se dnes liší?

Stejný je v nutnosti kvalitní tréninkové přípravy a diametrálně odlišný je v příjmech. Peníze ale nemůžou být hlavní motivací. Často jsou hnacím motorem pro rodiče, když malé dítě dávají do klubu. Dnes se stala pozlátkem vidina: Běž hrát hokej a budeš vydělávat jako Jágr. Ti největší profesionálové ale vědí, že je štěstí žít se tím, co je pro člověka hobby. Pokud jsou motivací peníze, na vrchol se nikdy nedostane. Za mistrovství světa v roce 1979 jsme včetně přípravných utkání dostali prémii 12 a půl tisíce korun, západní Němci dostali za udržení v A skupině 12 a půl tisíce marek.

Co je předpokladem toho být mistrovským brankářem?

Jednou jsem dělal přednášku švédským top manažerům na téma vůdcovství ve sportu a zeptali se mě, jak bych definoval dobrého a špatného trenéra. Řekl jsem, že rozlišuji jen trenéry úspěšné a neúspěšné. Totéž platí u brankářů: znám vynikající kluky, kteří nikdy nedosáhli výrazného úspěchu, protože neměli štěstí, aby se dostali do top mužstva. Na cestě nahoru máte vždy rozcestí, osudové momenty, kdy se o vás rozhoduje.

Je to otázka štěstí?

Štěstí se přiklání k tomu, kdo má natrénováno a umí „řemeslo“. Není dobrá přehnaná suverenita, protože když není žádná tréma, vede to k laxnosti. Je potřeba určitá směs: věřit si, že něco umíte, ale mít i trochu trému. Brankář je individuální sportovec v kolektivní hře. Střely musí odchytat, tam nepomůže žádná protekce. Je to psychicky velmi náročné a hodně sportovců odpadá. Proto je důležité, aby se člověk cítil dobře v hráčském kolektivu a sport mu přinášel uspokojení. Je ale třeba počítat s tím, že ne v každém mužstvu panují kamarádské vztahy. Hokej je agresivní sport, i vztahově. Rád vzpomínám na působení v Dukle Jihlava, protože tam byli skvělí trenéři Pitner a Neveselý, na něž nedám dopustit, a také hráči se navzájem uznávali. Byli tam Jarda a Jirka Holíkovi, Honza Suchý, Pepík Augusta. Výborně jsme spolu vycházeli.

Co jste dělal, když jste s hraním přestal?

Krátce jsem trénoval ve zlínském klubu, získal jsem nejvyšší trenérskou licenci a trénoval jsem v Německu. A pak jsem se začal věnovat reklamě a marketingu při Českém olympijském výboru. Ve Zlínském kraji už 16 let organizuji anketu Osobnost Zlínského kraje. Ta mě utvrdila v poznání, že napříč různými obory platí totéž: hnacím motorem úspěchu těch nejlepších nikdy nejsou peníze.

Jsou principy vrcholového sportu uplatnitelné i v běžném životě?

Myslím, že ano. V jakémkoliv oboru začíná hodně adeptů a na pomyslný vrchol pyramidy se dostanou jen někteří. Aby se člověk dokázal vypořádat s překážkami nejen v práci, ale vůbec se proplétat životem, potřebuje každý něco jiného: někdo rodinu, někdo víru, někdo psychologa. Nelíbí se mi, když nasazujeme masky „úsměvu za každou cenu“ a potom, když se lidé dostávají do krizových situací, neví si rady. V každém zápase jsme byli konfrontováni s tím, co umíme. Člověk se musí konfrontovat s těžkostmi. V jednom zápase se občas rozhoduje o všem a v životě to je někdy také tak.

<https://www.kr-zlinsky.cz/clovek-se-musi-zocelit-nejen-proti-ranam-pukem-rika-v-rozhovoru-pro-magazin-21-jiri-kralik-aktuality-17856.html>